

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/158894,Elzbieta-Strzeszewska-Podpułkownik-Stanisław-Borodnicz.html>
27.02.2026, 00:02

Elżbieta Strzeszewska: Podpułkownik Stanisław Borodnicz

7 lutego 2007 r. zmarł Stanisław Borodnicz ps. „Wiejski”, „War”, „Zarzyc”, podpułkownik Wojska Polskiego, żołnierz podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, działający na terenie północnego Mazowsza, wielki admirał ziemi ciechanowskiej.

[Podziemie antykomunistyczne](#) [Podziemie niepodległościowe \(Żołnierze Wyklęci\)](#)

19.11.2026

Stanisław Borodnicz urodził się 19 listopada 1917 r. w Widzewie w pow. łaskim w rodzinie o tradycjach szlacheckich i patriotycznych.

Jego ojciec, Stanisław Antoni Borodnicz, członek POW, w trakcie wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. służył w 203. Pułku Ułanów.

W 1938 r. za udział w walkach o niepodległość Polski uhonorowany został Medalem Niepodległości.

Po wojnie koleje losu zaprowadziły Borodniczków do Opinogóry Górnej k. Ciechanowa, gdzie ojciec Stanisława otrzymał posadę rządcy w ordynacji hr. Edwarda Krasińskiego. Później rodzina zamieszkała w Ciechanowie. W 1937 r. Stanisław Borodnicz ukończył naukę w Gimnazjum im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie i rozpoczął studia na Uniwersytecie Warszawskim. Rok później, po ukończeniu Mazowieckiej Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie, został przydzielony do 1. Pułku Artylerii Ciężkiej w Modlinie.

Pod okupacją niemiecką

Po wybuchu II wojny światowej brał udział w walkach w obronie Warszawy, za co został awansowany na stopień podporucznika i odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari V klasy.

Po klęsce wrześniowej powrócił do Ciechanowa, gdzie zaangażował się działalność konspiracyjną. W lutym 1940 r. wstąpił do Polskiego Obozu Narodowo-Syndykalistycznego, w którym pełnił funkcję kierownika organizacyjnego na powiat ciechanowski. Od 1942 r. był szefem Sztabu Komendy Okręgu II Mazowsze-Północ Narodowych Sił Zbrojnych. W połowie 1944 r., po połączeniu się NSZ z Armią Krajową, otrzymał nominację na szefa Kedywu w Inspektoracie Ciechanów.

Po wejściu Sowietów

Po wkroczeniu wojsk sowieckich Stanisław Borodnicz kontynuował walkę w szeregach NSZ.

To on, jako szef Sztabu Okręgu, podjął decyzję o przeprowadzeniu, pod dowództwem Romana Dziemieszkiewicza ps. „Pogoda”, akcji na areszt Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krasnosielcu (1/2 maja 1945 r.), w trakcie której uwolniono 42 żołnierzy AK i NSZ.

Stanisław Borodnicz pozostawał w konspiracji do 1947 r., kiedy to ujawnił się w siedzibie WUBP w Warszawie. W tym czasie rozpoczął również studia na Wydziale Architektury Politechniki

Warszawskiej. Po ujawnieniu, w 1948 r., został aresztowany i poddany brutalnemu śledztwu w więzieniu karno-śledczym Warszawa III (tzw. Toledo), a następnie skazany w „procesie kiblowym” (przeprowadzonym na terenie więzienia) na 15 lat więzienia. Wyrok odbywał w osławionych, represyjnych więzieniach w Rawiczu, Wrocławiu i we Wronkach.

Inżynier, społecznik, kombatant

Więzienie opuścił w 1955 r., wynosząc z niego, oprócz bolesnych wspomnień, również poważne problemy zdrowotne.

Pomimo trudności, na które napotykał jako były więzień polityczny, ukończył przerwane studia i po wielu staraniach podjął pracę w Biurze Projektów Budownictwa Przemysłowego w Warszawie. Później pracował m.in. w Biurze Projektów Fabryki Samochodów Osobowych.

W 1956 r. założył rodzinę, jego żoną została Maria Grażyna Skarżyńska, również absolwentka gimnazjum w Ciechanowie.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Podziemie antykomunistyczne, Żołnierze Wyklęci

Artykuł

Stanisław Borodzicz